

AMOR EN LA CORRECCIÓ

Vint-i-tresè durant l'any © Déu per a pensar – Dr Mn Jordi Castellet

El director de l'oficina, tip que no el prenguessin seriosament i que li faltessin al respecte, va fer instal·lar un cartell a la porta del despatx que deia: «jo soc el cap». Satisfet amb el que havia aconseguit, se'n va anar a esmorzar. Quan tornà, però, algú li havia enganxat un post-it al damunt, que deia: «ha trucat la seva dona i diu que tregui aquest cartell immediatament.»

Els conflictes de convivència són continus entre les persones, justament perquè tots som diferents i perquè cadascú té els seus propis objectius en la vida. És normal que topem i que hi hagi diferències d'opinió. Jesús ofereix unes receptes perquè aquesta convivència sigui al màxim de caritativa possible (Mt 18,15-20), perquè s'estableixin veritables relacions fraternals. Encara que l'amor dels germans no sigui ideal, en canvi, sí que cal reconèixer que el veritable model és l'amor de Déu i no el de les persones, que sovint és limitat i egoista.

Diu: «Mt 18,15 Si el teu germà et fa una ofensa, vés a trobar-lo i, tot sol amb ell, fes-li veure la seva falta. Si t'escolta, t'hauràs guanyat el germà.» Jesús parla de qualsevol conflicte, de qualsevol culpa; no restringeix pas el camp, com per exemple a les faltes que es cometen contra si. En aquest últim cas, de fet, resulta pràcticament impossible distingir si el que mou una persona és el zel per la veritat o l'atac contra l'amor propi. En qualsevol cas, es tractaria més aviat d'una autodefensa que no pas d'una correcció fraterna. Quan la falta es dona contra si, el primer deure no és la correcció, sinó el perdó de l'altre.

Per què diu Jesús: «tot sol amb ell»? Doncs perquè, abans que res, per respecte al bon nom de l'altre i de la seva dignitat. El pitjor seria pretendre corregir algú en presència de la seva esposa o espòs, o pitjor encara, a un pare davant dels seus fills; a un mestre davant dels seus alumnes; a un superior davant dels seus subordinats. Si es fes així, l'afer es convertiria en un procés públic, les implicacions es multiplicarien, complicant-se sobremanera.

Jesús ho afirma per a poder donar a cadascú la possibilitat de defensar-se i explicar la seva acció amb total llibertat. Moltes vegades, allò que per a un observador extern sembla una culpa, en la intenció de qui l'ha comès no ho és. Una explicació sincera dissipa molts malentesos. En canvi, no és possible quan el tema es posa en coneixement de molts.

Quan per qualsevol motiu no és possible corregir fraternalment, tot sol, a la persona que ha errat, hi ha alguna cosa que absolutament s'ha d'evitar: la divulgació, sense necessitat, de la culpa del germà, parlant malament d'ell o fins i tot calumniant-lo, donant per provat allò que no ho és o exagerant la culpa. En aquest sentit, parla sant Jaume: «Jm 4,11 No parreu malament els uns dels altres». La taffereria no és menys dolenta perquè ara se l'anomeni «tertúlia».

Una vegada una dona va anar a confessar-se amb sant Felip Neri (+1595), abans de ser sant és clar, acusant-se d'haver parlat malament d'algunes persones. El sant la va absoldre però li va posar una estranya penitència. Li va dir que anés a casa seva, prenguéss una gallina, la matés, la passés per l'aigua bullent, i tornés altra cop allà amb ell, plomant-la a poc a poc al llarg de tot el camí. La dona ho va fer i quan va ser altre cop davant el Felipó, aquest li va engegar: «ara torni a casa i reculli una per una les plomes que ha anat escampant quan venia cap a aquí.» La dona li va mostrar la impossibilitat: el vent les hauria dispersades. Aquí és on volia arribar Felip: «ja veu -li digué- que és impossible recollir les plomes una vegada se les ha emportades el vent. Igualment, resulta impossible retirar les murmuracions i calúmnies, un cop han sortit de la boca.» En català diem que «pedra que surt de la mà, no se sap on va» i que «la llengua no té ossos però en trenca molt grossos».

Tornant al tema de la correcció, però, caldrà afegir que no sempre dependrà d'un mateix el bon resultat, malgrat que hom mantingui les màximes i millors disposicions. Pot ser que l'altre no ho accepti o que s'obstini. No obstant això, dependrà de cadascú, sempre i exclusivament, el bon resultat en rebre una correcció fraterna.

A més, no existeix solament el dret de la correcció activa de l'altre sinó també la passiva. La persona no tan sols ha d'estar a punt per a corregir, sinó per a acceptar les correccions que vinguin dels altres. Més encara, és en aquest punt on es comprova com hom ha madurat suficientment com per a poder corregir els altres. És com una regla no escrita: «qui vulgui corregir els altres, ha d'estar disposat a deixar-se corregir.»

Quan algú rep una observació i respon amb senzillesa: «Tens raó, gràcies per haver-m'ho dit!» Caldrà treure's el barret perquè hom es troba davant d'una persona madura, sensata i autèntica. El Senyor ho faci així possible.